

T.C.
GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI
BÜYÜK MÜKELLEFLER VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI
Mükellef Hizmetleri Grup Müdürlüğü

Sayı : 64597866-105[328-2016]-2217 05/02/2016

Konu : Yenileme fonuna alınan karın yeni inşaa edilecek fabrika binasının finansmanında kullanımı.

İlgide kayıtlı özelge talep formunda; ... ürünleri imalatı faaliyetinden dolayı Başkanlığımız ... vergi kimlik numaralı mükellefi olan şirketinizin hali hazırda ... üretimini yürüttüğü fabrikasının yerine daha geniş ve verimli kullanılabileceği bir fabrika inşa edilmesi için ... yıl önce yabancı kaynak kullanmak suretiyle yeni bir fabrika yatırımına başladığı, ... üretiminin teknolojik açıdan özellikli

olması, ürün yelpazesi ve üretim teknolojisinin benzerinin olmaması gibi nedenlerle eski fabrikadan yeni fabrikaya geçiş sürecinin aşamalı yapılmasının zorunlu olduğu, diğer taraftan, yeni fabrika tam ve bir bütün olarak hazırlayıp kullanılabilir hale getirilmeden, eski fabrikayı kapatıp elden çıkarmanın işin doğası gereği mümkün olmadığı belirtilerek, şirket faaliyetinden kaynaklanan zaruret gereği ve teknik nedenlerle yeni fabrika binası inşaatına eski fabrika binasının satışından önce başlamak zorunda olduğunuzdan ve eski fabrika binasının satışı da taşınma işlemleri tamamlandıktan sonra gerçekleştirilebileceğinden, eski fabrika binasının satışından elde edilecek karın Vergi Usul Kanununun 328 inci maddesi kapsamında yenileme fonu hesabına aktarılıp aktarılmayacağı hususunda Başkanlığımız görüşü talep edilmektedir.

213 sayılı Vergi Usul Kanununun 328 inci maddesinde; "Amortisman tabi iktisadi kıymetlerin satılması halinde alınan bedel ile bunların envanter defterinde kayıtlı değerleri arasındaki fark kar ve zarar hesabına geçirilir. İşletme hesabı esasında defter tutan mükelleflerle serbest meslek kazanç defteri tutan mükellefler bu farkı defterlerinde hasılat veya gider kayıt ederler.

Amortisman ayrılmış olanların değeri ayrılmış amortismanlar düşüldükten sonra kalan meblağdır.Devir ve trampa satış hükmündedir. Şu kadar ki satılan iktisadi kıymetlerin yenilenmesi, işin mahiyetine göre zaruri bulunur veya bu hususta işletmeyi idare edenlerce karar verilmiş ve teşebbüse geçilmiş olursa bu takdirde satıştan tahassül eden kâr yenileme giderlerini karşılamak üzere, pasifte geçici bir hesapta azami üç yıl süre ile tutulabilir. Her ne sebeple olursa olsun bu süre içinde kullanılmamış olan kârlar üçüncü yılın vergi matrahına eklenir. Üç yıldan önce işin terki, devri veya işletmenin tasfiyesi halinde bu kârlar o yılın matrahına eklenir.

Yukarıdaki esaslar dahilinde yeni değerlerin iktisabında kullanılan kâr, yeni değerler üzerinden bu kanun hükümlerine göre ayrılacak amortismanlara mahsup edilir. Bu mahsup

tamamlandıktan sonra itfa edilmemiş olarak kalan değerlerin amortismanına devam olunur." hükmü yer almaktadır.

Buna göre;

- "Yenileme Fonu", iktisadi işletmelere dahil amortismanına tabi iktisadi kıymetlerin yenilenebilmesi için bu kıymetlerin satışından doğan kârların bilançonun pasifinde azami üç yıl süre ile bekletilmesini ifade eden bir vergi erteleme yöntemi olarak, işletme içi yatırımları teşvike yönelik bir uygulamadır. Yenileme fonunun iktisadi kıymetin iktisabında kullanılması halinde, bilançonun pasifinde yer alan fon, yeni değer için ayrılacak amortismanlara mahsup edilmektedir.

- Yenileme fonunun, işletmede inşa/imal edilecek veya satın alınacak aynı nitelikte ve aynı hizmete tahsis edilecek yeni bir iktisadi kıymetin amortismanında kullanılması için, öncelikle iktisadi kıymetin satılmış olması, sonra bu iktisadi kıymetin üretimi için işletmeyi idare edenlerce karar verilmiş ve teşebbüse geçilmiş olması gerekmektedir.

Bu itibarla, yenileme fonu uygulamasından yararlandırmayı düşündüğünüz eski fabrika binasının satışı neticesinde oluşan karın, söz konusu satıştan önce inşaatına başlanan fabrika binasının giderlerini karşılamak üzere yenileme fonu uygulamasından yararlandırılması mümkün bulunmamaktadır.

Bilgi edinilmesini rica ederim.